



**FOLKETINGETS
OMBUDSMAND**

Gældsstyrelsens orientering til skyldnere om gæld

Resumé

22. maj 2020

I et svar fra skatteministeren til Folketingets Skatteudvalg orienterede ministeren om, at Gældsstyrelsen havde iværksat en række initiativer for bl.a. at give borgere et bedre overblik over deres gæld til det offentlige. Af svaret fremgik, at det blev undersøgt, om der var mulighed for at etablere en digital løsning, der kunne give skyldnere et overblik over deres samlede gæld og et billede af konsekvenserne ved manglende betaling.

Ombudsmanden bad Gældsstyrelsen om bl.a. at oplyse, hvad de tiltag, som skatteministeren refererede til, nærmere bestod i, og hvilke oplysninger om gæld mv. skyldnere ville kunne få eller tilgå i en eventuel kommende digital løsning.

Gældsstyrelsens og Skatteministeriets svar i sagen gav ikke ombudsmanden anledning til at foretage sig mere. Ved sin beslutning lagde ombudsmanden bl.a. vægt på, at skyldnere gennem de saldo- og rykkerbreve, som Gældsstyrelsen udsender, kan få et overblik over deres gæld i Gældsstyrelsens inddrivelsessystem, DMI – det gælder både inddrivelsesparat og ikke-inddrivelsesparat gæld. Ombudsmanden noterede sig, at det fremgår af brevene, at en skyldner kan henvende sig til Gældsstyrelsen, hvis der ønskes en oversigt over eventuel yderligere gæld til inddrivelse, herunder gæld i Gældsstyrelsens nye inddrivelsessystem, PSRM.

Om muligheden for at etablere en digital løsning, der kan give skyldnere et overblik over deres gæld, oplyste Skatteministeriet til ombudsmanden, at det ikke var muligt at oplyse, om, og i givet fald hvornår, der kunne etableres et digitalt gældsoverblik. Skatteministeriet forklarede nærmere om årsagerne, og ombudsmanden noterede sig forklaringen.

(Sag nr. 20/00142)

I det følgende gengives ombudsmandens breve af 30. marts 2020 og 22. maj 2020 til Gældsstyrelsen:

Ombudsmandens brev af 30. marts 2020 til Gældsstyrelsen

Som svar på mit brev af 20. januar 2020 har jeg modtaget Gældsstyrelsens brev af 9. marts 2020.

1. I brevet har Gældsstyrelsen med henvisning til skatteministerens svar til Folketingets Skatteudvalg anført, at muligheden for at etablere et digitalt gældsoverblik undersøges. Det fremgår også, at eventuel udvikling samt finansiering af et digitalt gældsoverblik skal ses i sammenhæng med prioritering af den samlede udviklingskapacitet i Skatteforvaltningen og de samlede økonomiske rammer for Skatteforvaltningen.

Jeg forstår Gældsstyrelsens oplysninger i brevet af 9. marts 2020 sådan, at der endnu ikke er truffet beslutning om, hvorvidt der vil blive etableret et digitalt gældsoverblik.

Jeg beder på den baggrund Gældsstyrelsen om at oplyse, hvornår Gældsstyrelsen forventer, at der vil være en afklaring heraf.

Jeg beder om at modtage Gældsstyrelsens udtalelse **inden 4 uger** fra datoen på dette brev.

2. I mit brev af 20. januar 2020 bad jeg Gældsstyrelsen om at oplyse, om – og i givet fald hvordan og hvornår – Gældsstyrelsen modtager oplysning om, at skyldneren af fordringshaveren er gjort bekendt med, at skyldnerens gæld sendes til inddrivelse.

Af Gældsstyrelsens brev af 9. marts 2020 fremgår bl.a., at styrelsen som udgangspunkt lægger til grund, at fordringshaveren har underrettet skyldneren skriftligt, inden en fordring overdrages til inddrivelse. Det fremgår endvidere, at Skatteministeriet bl.a. for at undgå usikkerhed om, hvorvidt underretning om overdragelse til inddrivelse er en gyldighedsbetingelse, samt for at understøtte oprydningsarbejdet efter inddrivelsessystemet EFI, forventer at præcisere lovgivningen på området.

Jeg har noteret mig, at det af Høringsportalen fremgår, at Skatteministeriet den 7. februar 2020 har publiceret et forslag til lov om ændring af lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, pensionsbeskatningsloven og lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. (Restanceinddrivelsesmyndighedens håndtering af fordringer med dataproblemer, forældelse m.v. samt fradrag for seniormedlemskabskontingent i arbejdsløsheds-kasser).

Forslaget indeholder bl.a. regler om lempelse af krav om gennemførelse af sædvanlig rykkerprocedure og underretning ved overdragelse af en fordring til restanceinddrivelsesmyndigheden. Endvidere indeholder lovforslaget regelændringer med henblik på at afklare Gældsstyrelsens håndtering af spørgsmål om fordringshaverens underretning af skyldneren – med hensyn til både fordringer, der allerede er modtaget til inddrivelse, og fordringer, der modtages til inddrivelse efter lovforslagets foreslåede ikrafttræden den 1. juli 2020.

På baggrund af Skatteministeriets lovforslag foretager jeg mig ikke på det foreliggende grundlag mere vedrørende den del af min sag, der angår Gældsstyrelsens modtagelse af oplysning om, at skyldneren af fordringshaveren er gjort bekendt med, at skyldnerens gæld sendes til inddrivelse.

Ombudsmandens brev af 22. maj 2020 til Gældsstyrelsen

1. I brev af 20. januar 2020 bad jeg Gældsstyrelsen om at oplyse mig om de tiltag, som styrelsen havde iværksat eller ville iværksætte for at give skyldnere et bedre overblik over deres samlede gæld til det offentlige og konsekvenserne ved manglende betaling. Det skete bl.a. på baggrund af skatteministerens svar af 6. december 2019 på spørgsmål nr. 103 (alm. del) fra Folketingets Skatteudvalg.

Jeg modtog på den baggrund den 9. marts 2020 en redegørelse fra Gældsstyrelsen.

I brev af 30. marts 2020 til Gældsstyrelsen bad jeg supplerende styrelsen om at oplyse, hvornår styrelsen forventede, at der ville være en afklaring af, om der ville blive etableret en digital løsning, der kunne give skyldnere et overblik over deres samlede gæld. Jeg har i den anledning modtaget et notat af 28. april 2020 fra Skatteministeriet (ministeriets j.nr. 2020-2608). Jeg har forstået, at Skatteministeriet på vegne af Gældsstyrelsen med notatet har svaret på mit brev af 30. marts 2020.

2. I redegørelsen af 9. marts 2020 har Gældsstyrelsen beskrevet forskellige initiativer, som styrelsen har iværksat for at give skyldnere mulighed for at få overblik over deres gæld. Det drejer sig bl.a. om udsendelse af rykker- og saldobreve til skyldnere i det midlertidige inddrivelsessystem DMI.

I første omgang er der sendt rykkerbreve med gældsoversigter ud til skyldnere med inddrivelsesparat gæld og herefter til skyldnere med både inddrivelsesparat og ikke-inddrivelsesparat gæld. Fremover vil også skyldnere med

udelukkende ikke-inddrivelsesparat gæld løbende modtaget et saldobrev med gældsoversigt fra Gældsstyrelsen.

Rykkerbrevene er i to forskellige versioner sendt ud til skyldnere med henholdsvis udelukkende inddrivelsesparat gæld og skyldnere med både inddrivelsesparat og ikke-inddrivelsesparat gæld.

Af rykkerbrevene til skyldnere, der har både inddrivelsesparat gæld og ikke-inddrivelsesparat gæld, fremgår det, at der alene rykkes for den inddrivelsesparate gæld. Der oplyses alene om den ikke-inddrivelsesparate gæld for at give skyldneren et overblik over de registrerede oplysninger. Det anføres i brevet vedrørende de ikke-inddrivelsesparate poster, at selvom gælden aktuelt ikke er inddrivelsesparat, løber der renter på gælden, og det oplyses, at skyldneren har mulighed for at kontakte Gældsstyrelsen med henblik på en frivillig indbetaling. Hvis det viser sig, at gældsposten er bortfaldet, f.eks. som følge af forældelse, vil beløbet blive tilbagebetalt eller eventuelt brugt til dækning af anden gæld.

Det fremgår af både saldo- og rykkerbrevene, at Gældsstyrelsen i en overgangsperiode anvender flere it-systemer. Det oplyses i den forbindelse, at skyldnere kan have gæld til inddrivelse i det nye inddrivelsessystem, PSRM, som ikke fremgår af brevet. Hvis skyldnere ønsker en oversigt over eventuel yderligere gæld til inddrivelse, oplyses det samtidig, at en sådan kan fås ved henvendelse til Gældsstyrelsen.

Gældsstyrelsen har telefonisk oplyst, at det ikke er teknisk muligt at samkøre de to inddrivelsessystemer DMI og PSRM og sende lister over den samlede gæld i både DMI og PSRM. Styrelsen har desuden oplyst, at der ikke sendes saldo- eller rykkerbreve ud fra PSRM-systemet. Det skyldes, at dette system er i normal drift, og at der således sker aktiv inddrivelse.

3. I det ovennævnte svar fra skatteministeren er det oplyst, at det som led i genopretningen af gældsområdet blev undersøgt, om der er mulighed for at etablere en digital løsning, der kan give skyldnere et overblik over deres samlede gæld og et billede af konsekvenserne ved manglende betaling.

I notatet af 28. april 2020 skriver Skatteministeriet, at det ikke er muligt at oplyse, om, og i givet fald hvornår, der kan etableres et digitalt gældsoverblik. Ministeriet anfører endvidere bl.a., at et digitalt gældsoverblik vil indebære en væsentlig videreudvikling af det nuværende inddrivelsessystem, og at der således vil skulle tilvejebringes finansiering hertil. Desuden henviser ministeriet til, at der skal tages hensyn til prioriteringen af Skatteforvaltningens samlede udviklingskapacitet, som på nuværende tidspunkt er fuldt ud allokeret til en række projekter, der følger af politiske initiativer, lovgivning, EU-krav mv., og som dermed vanskeligt kan nedprioriteres til fordel for andre projekter.

4. Jeg har på det foreliggende grundlag besluttet ikke at foretage mig mere i sagen.

Jeg har ved min beslutning lagt vægt på, at skyldnerne gennem de saldo- og rykkerbreve, der udsendes, kan få et overblik over deres gæld i DMI-systemet, som omfatter både inddrivelsesparat og ikke-inddrivelsesparat gæld. Det fremgår også, hvordan gælden kan betales.

Jeg har desuden lagt vægt på det, som Gældsstyrelsen i sit brev til mig af 9. marts 2020 har anført om, at det i bl.a. rykker- og saldobreve oplyses, at skyldneren kan have gæld til inddrivelse hos Gældsstyrelsen i det nye inddrivelsessystem, PSRM, som ikke fremgår af brevet, og at skyldneren kan rette henvendelse til Gældsstyrelsen, hvis der ønskes en oversigt over eventuel yderligere gæld til inddrivelse.

Jeg har i den forbindelse noteret mig, at det ikke på nuværende tidspunkt er teknisk muligt at udsende et samlet overblik over gæld i både DMI- og PSRM-systemet, og at skyldnere, da PSRM er et aktivt inddrivelsessystem, løbende vil blive orienteret om gæld i dette system. Jeg har også noteret mig årsagerne til, at det ikke er muligt at oplyse, om, og i givet fald hvornår, der kan etableres et samlet digitalt gældsoverblik.

5. Jeg vil i forbindelse med bl.a. min almindelige klagesagsbehandling fortsat følge med i de initiativer, som Gældsstyrelsen iværksætter over for skyldnere for at orientere om gæld, herunder hvorledes styrelsen udformer rykker- og saldobreve. Jeg vil også følge med i spørgsmålet om udviklingen af et digitalt gældsoverblik.